



Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2016. gada 30. jūnijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Lojālas sadarbības princips — Līdzvērtības un efektivitātes principi — Valsts tiesiskais regulējums, kurā ir noteikta kārtība nepamatoti iekasēto nodokļu atmaksai ar procentiem — Tādu tiesu nolēmumu izpilde, kas attiecas uz šādām tiesībām uz atmaksu, kuras izriet no Savienības tiesību sistēmas — Atmaksa, kas sadalīta maksājumos piecu gadu laikā — Atmaksas pakļaušana nosacījumam, ka ir pieejami līdzekļi, kas tikuši iekasēti par nodokli — Piespiedu izpildes neiespējamība

Lietā C-200/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunalul Sibiu* (Sibiu Apgabaltiesa, Rumānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 20. martā un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 22. aprīlī, tiesvedībā

Silvia Georgiana Câmpean

pret

Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Mediaș, kļuvusi par *Serviciul Fiscal Municipal Mediaș*,

Administrația Fondului pentru Mediu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), tiesneši K. Toadere [*C. Toader*], A. Ross [*A. Rosas*], A. Prehala [*A. Prechal*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerālvokāts M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretāre L. Karasko Marko [*L. Carrasco Marco*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 22. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *S. G. Câmpean* vārdā – *D. Târșia*, advokāts,

— Rumānijas valdības vārdā – *R. H. Radu*, pārstāvis, kam palīdz *V. Angelescu* un *D. M. Bulancea*, padomdevēji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *R. Lyal*, *G. D. Balan* un *M. Wasmeier*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – rumāņu.

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2016. gada 18. februāra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LES 6. pantu, principus, kuriem ir jāatbilst tādu valsts nodokļu atmaksai, kas tikuši iekasēti, pārkāpjot Savienības tiesības, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 17., 20. pantu, 21. panta 1. punktu un 47. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Silvia Georgiana Câmpean*, no vienas puses, un *Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Mediaș* (Mediā pasvaldības publisko līdzekļu administrācija, Rumānija) un *Administrația Fondului pentru Mediu* (Vides fonda administrācija, Rumānija), no otras puses, par tāda nodokļa atmaksu, kas ir ticis iekasēts, pārkāpjot Savienības tiesības, un kas *S. G. Câmpean* ir bijis jāsamaksā, reģistrējot Rumānijā mehānisko transportlīdzekli, kurš ievests no citas dalībvalsts, kā arī ar to saistīto procentu samaksāšanu.

Rumānijas tiesību normas

- 3 Ar 2012. gada 6. janvāra *Legea nr. 9 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule* (Likums Nr. 9 par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo emisiju nodokli) (2012. gada 10. janvāra *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 17, turpmāk tekstā – “likums Nr. 9/2012”) M1 līdz M3 un N1 līdz N3 kategorijas mehāniskajiem transportlīdzekļiem tika ieviests piesārņojuma nodoklis. Saskaņā ar šā likuma 4. panta 1. punktu pienākums maksāt šo nodokli iestājas, tostarp pirmo reizi reģistrējot mehānisko transportlīdzekli Rumānijā.
- 4 2014. gada 26. februāra *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare* (steidzamā kārtībā pieņemts Rīkojums Nr. 8 par grozījumiem un papildinājumiem dažos tiesību aktos, kā arī citos noteikumos nodokļu un budžeta jomā) (2014. gada 28. februāra *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 151, turpmāk tekstā – “OUG Nr. 8/2014”) XV pantā ir paredzēts:

“1. Naudas summas, kas noteiktas ar tiesas nolēmumu par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojuma nodokļa un nodokļa par mehānisko transportlīdzekļu radīto piesārņojošo vielu emisiju atmaksāšanu, procenti, kas aprēķināti līdz pilnīgas atmaksāšanas dienai, un tiesvedības izmaksas, kā arī jebkuras citas tiesu noteiktas naudas summas, kas nomaksājamās līdz 2015. gada 31. decembrim, tiek izmaksātas piecu kalendāro gadu laikā, katru gadu izmaksājot 20 % no šīm summām.

2. Nodokļu maksātāju pieteikumi par 1. punktā minēto nodokļu atmaksu atbilstoši [2003. gada 24. decembra *Ordonanța Guvernului nr. 92 privind Codul de procedură fiscală* (Rīkojums Nr. 92 par Nodokļu procesa kodeksu) (2003. gada 29. decembra *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 941, turpmāk tekstā – “OG Nr. 92/2003”)] ar vēlākiem grozījumiem un papildinājumiem, tiek izskatīti 45 dienu laikā pēc to iesniegšanas, un ikgadējās summas daļas izmaksa notiek saskaņā ar Vides fonda administrācijas apstiprināto grafiku.

3. 1. punktā paredzēto termiņu sāk skaitīt no dienas, kad beidzies 2. punktā paredzētais termiņš.

4. 1. punktā paredzētā termiņa laikā automātiski tiek apturēta jebkāda piespiedu izpilde.

5. 1. punktā paredzētās summas, kas izmaksātas atbilstoši šim steidzamības kārtībā pieņemtajam rīkojumam, tiek aktualizētas atbilstoši Valsts statistikas institūta paziņotajam patēriņa cenu indeksam.

6. Izpildrakstu apmaksāšanas procedūra tiek noteikta ar kopīgu Vides un klimata pārmaiņu ministra un Publisko finanšu ministra dekrētu, ievērojot 1. punktā noteikto termiņu.

7. No izpildrakstiem, kuri izsniegti līdz šī steidzamības kārtībā pieņemtā rīkojuma spēkā stāšanās brīdim un attiecībā uz kuriem nav uzsākta piespiedu izpilde, izrietošo atlikušo summu izmaksa notiek atbilstoši 1.–6. punkta noteikumiem.”

- 5 Atbilstoši *BUG* Nr. 8/2014 izklāstītajam pamatojumam tā pieņemšana ir tostarp pamatota ar “grūtībām, kas radušās uz šo brīdi saistībā ar tādu tiesu nolēmumu izpildi, kuru priekšmets ir mehānisko transportlīdzekļu piesārņojuma nodokļa un mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo emisiju nodokļa summas samaksa, ņemot vērā izpildrakstu piespiedu izpildes negatīvo ietekmi gan uz Vides fonda administrācijas budžetu, gan uz konsolidēto vispārējo budžetu vispārējo tiesību apstākļos [un] ņemot vērā nepieciešamību ieviest īpašus noteikumus, kas būtu piemērojami noteiktu laiku, – tādu tiesu nolēmumu piespiedu izpildes jomā, ar kuriem ir uzdots samaksāt mehānisko transportlīdzekļu piesārņojuma nodokļa un mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo emisiju nodokļa summas. Proti, šādu noteikumu neesamības gadījumā nebūs iespējas saglabāt budžeta līdzsvaru un –netieši – netiks ievērotas iekšējās saistības, ko ir uzņēmusies Vides fonda administrācija, un Rumānijas kā Eiropas Savienības dalībvalsts pienākumi vides aizsardzības jomā.”
- 6 2014. gada 19. marta *Ordinul nr. 365/741 al ministrului mediului și schimbărilor climatice și al ministrului finanțelor publice privind aprobarea Procedurii de efectuare a plăților sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și a modelului și conținutului unor formulare și pentru modificarea anexei nr. 4 la Ordinul ministrului mediului și schimbărilor climatice și al viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, nr. 490/407/2013 pentru aprobarea Procedurii de restituire a sumelor prevăzute la art. 7, 9 și 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, precum și a sumelor stabilite de instanțele de judecată prin hotărâri definitive și irevocabile* (Vides un klimata izmaiņu ministra un publisko finanšu ministra Dekrēts Nr. 365/741 par tādu summu samaksas procedūras apstiprināšanu, kas ir paredzētas tiesu nolēmumos par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojuma nodokļa un mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo emisiju nodokļa atmaksāšanu, kā arī par noteiktu veidlapu parauga un satura apstiprināšanu un par grozījumiem 4. pielikumā vides un klimata izmaiņu ministra un premjerministra vietnieka, publisko finanšu ministra Dekrētā Nr. 490/407/2013, ar kuru apstiprina valdības steidzamības kārtībā pieņemtā Rīkojumu Nr. 9/2013, ar ko ievieš vides zīmognodevu mehāniskajiem transportlīdzekļiem, 7., 9. un 12. pantā paredzēto summu, kā arī summu, ko tiesu iestādes ir noteikušas galīgos un neatceļamos nolēmumos, atmaksāšanas procedūru; turpmāk tekstā – “Dekrēts Nr. 365/741/2014”) tika pieņemts atbilstoši *BUG* Nr. 8/2014 XV panta 6. punktam, un tajā ir paredzēti minētā XV panta piemērošanas noteikumi.
- 7 Šī dekrēta 1. panta 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Naudas summas, kas noteiktas ar tiesas nolēmumu par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojuma nodokļa un nodokļa par mehānisko transportlīdzekļu radīto piesārņojošo vielu emisiju atmaksāšanu, procenti, kuri aprēķināti līdz pilnīgas atmaksāšanas dienai, un tiesvedības izmaksas, kā arī jebkuras citas tiesu noteiktās naudas summas, kas nomaksājamas līdz 2015. gada 31. decembrim, tiek izmaksātas piecu kalendāro gadu laikā, katru gadu izmaksājot 20 % no šīm summām, atbilstoši [*BUG* Nr. 8/2014] XV pantam.

3. Pieteikumi par 2. punktā minēto summu atmaksāšanu, kurus ir iesnieguši nodokļa maksātāji, tiek izskatīti atbilstoši [*OG* Nr. 92/2003] noteikumiem 45 dienu laikā no to iesniegšanas, un ikgadējās summas daļas izmaksāšana notiek atbilstoši šim nolūkam apstiprinātajai ikgadējās summas daļu tabulai [..].”

8 Minētā dekrēta 3. pantā ir paredzēts:

“1. panta 2. punktā paredzētās summas, tostarp jebkurš to summu korigējošais apmērs, kas rodas, veicot aktualizāciju maksāšanas dienā, tiek segtas no summām, kas par [vides] zīmognodevu tiek iekasētas Vides fonda budžetā.”

9 Dekrēta Nr. 365/741/2014 1. pielikuma I nodaļā ir ieviesta tādu summu samaksas procedūra, kas ir minētas OUG Nr. 8/2014 XV panta 1. punktā un ir paredzētas tiesu nolēmumos par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojuma nodokļa un mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo emisiju nodokļa atmaksāšanu.

10 Saskaņā ar šī 1. pielikuma I nodaļas 7. un 19. punktu:

“7. Pieteikumiem par atmaksāšanu pārbaudes nolūkā pievieno šādus dokumentus:

- a) izpildāmā sprieduma apliecināta kopija;
- b) privātpersonu apliecinātais dokuments vai juridiskās personas pārstāvja apliecinātais dokuments kopā ar viņam izsniegtās pilnvaras kopiju;

[..]

19. Lai pārskaitītu katru ikgadējo summas daļu atbilstoši aktualizēto summu un procentu grafikam, kas noteikts 11. punktā, kompetentā nodokļu iestāde izskata pieprasījumus un izmaksā iespējamās kompensācijas, ņemot vērā visu nodokļu parādu, kas pastāv uz maksātāja vārda, pēc katras summas daļas maksāšanai paredzētā termiņa beigām [..].”

11 2002. gada 30. janvāra *Ordonanța Guvernului nr. 22 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii* (Valdības rīkojums Nr. 22 par tādu publiskās varas iestāžu maksāšanas pienākumu izpildi, kas ir konstatēti izpildrakstā) (2002. gada 1. februāra *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 81), redakcijā, kas bija piemērojama pamatlietas faktiskajiem apstākļiem (turpmāk tekstā – “OG Nr. 22/2002”), 1. pantā ir noteikts:

“1. Ar izpildrakstu atzītie prasījumi pret valsts iestādēm vai institūcijām tiek apmaksāti no budžetā šai nolūkā apstiprinātajām naudas summām vai – vajadzības gadījumā – kā izdevumi, uz kuriem attiecas attiecīgais maksājuma pienākums.

2. Ar izpildrakstu atzītie prasījumi pret valsts iestādēm un institūcijām nevar tikt apmaksāti no naudas summām, kas atbilstoši apstiprinātajam budžetam ir paredzētas to organizācijas un darbības izdevumu, tostarp personāla izdevumu segšanai, lai ļautu tām izpildīt to pienākumus un likumīgos mērķus, kuru dēļ tās ir izveidotas.”

12 Minētā rīkojuma 2. pantā ir noteikts:

“Ja ar izpildrakstu atzīto prasījumu izpilde netiek sākota vai turpināta līdzekļu trūkuma dēļ, iestādei parādniecei ir pienākums sešu mēnešu laikā veikt nepieciešamās darbības sava maksājuma pienākuma izpildei. Šo termiņu sāk skaitīt no dienas, kad parādniece ir saņēmusi kompetentās izpildes iestādes maksājuma uzdevumu, kas izdots pēc kreditora pieprasījuma.”

13 Saskaņā ar OG Nr. 22/2002 3. pantu:

“Gadījumā, ja valsts iestādes neizpilda 2. pantā minēto samaksas pienākumu, kreditors var lūgt piespiedu izpildi atbilstoši Civilprocesa kodeksam un/vai citām šajā jomā piemērojamām tiesību normām.”

- 14 2011. gada 19. jūlija *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2336 pentru aprobarea Procedurii de punere în aplicare a titlurilor executorii în baza cărora se solicită înființarea popririi conturilor autorităților și instituțiilor publice deschise la nivelul unităților Trezoreriei Statului* (publisko finanšu ministra Dekrēts Nr. 2336 par tādu izpildrakstu izpildes procedūrām, pamatojoties uz kuriem tiek veikta aresta uzlikšana Valsts kasē atvērto valsts iestāžu vai institūciju kontiem) ar vēlākiem grozījumiem un papildinājumiem (turpmāk tekstā – “Dekrēts Nr. 2336/2011”) 10.a pantā ir paredzēts:

“1. Ja tiesa ir apstiprinājusi konta arestēšanas pasākumu, izpildes priekšmets var būt vienīgi arestētās summas, kas ir parādnieka īpašumā vai kuras trešajām personām ir jāsamaksā šim parādniekam un kas ļauj apmaksāt atzītos prasījumus pret valsts institūcijām un iestādēm, neskarot ierobežojumus, kas noteikti [OG] Nr. 22/2002, kas apstiprināts ar papildinājumiem, kuri izdarīti ar Likumu Nr. 288/2002, un ar vēlākiem grozījumiem un papildinājumiem, 1. panta 2. punktā.

2. 1. punktā minētajos gadījumos *mutatis mutandis* tiek piemērota 1.–10. pantā paredzētā izpildrakstu izpildīšanas procedūra.”

- 15 Nodokļu procedūra ir ieviesta ar OG Nr. 92/2003.

- 16 Minētā dekrēta 116. panta “Kompensācija” 1., 2., 4. un 6. punktā ir noteikts:

“1. Valsts vai administratīvo un teritoriālo vienību vai to apakšvienību prasījumi, ko veido nodokļi, nodevas, maksājumi un jebkuras citas vispārējā konsolidētajā valsts budžeta maksājamas summas, tiek dzēsti ar ieskaitu, ieskaitot parādnieka prasījumus par naudas summām, kas jāatmaksā, jāatlīdzina vai jāmaksā no valsts budžeta, līdz vismazāko summu apmēram, ja abas puses ir savstarpēji kreditori un parādnieki, ar nosacījumu, ka attiecīgos prasījumus pārvalda tās pašas valsts iestādes, ieskaitot to pakļautībā esošās vienības.

2. Parādnieka nodokļu prasījumi tiek dzēsti ar ieskaitītu, ieskaitot saistības, kas attiecas uz to pašu budžetu, un atlikusī starpība tiek proporcionāli ieskaitīta ar saistībām, kas attiecas uz citiem budžetiem, neskarot 1. punktā paredzētos nosacījumus.

[..]

4. Ja vien likumā nav paredzēts citādi, ieskaits tiek veikts automātiski datumā, kad prasījumi pastāv vienlaicīgi, ir noteikti, likvidi un maksājami.

[..]

6. Ieskaitu konstatē kompetentais nodokļu dienests pēc parādnieka pieprasījuma vai pēc savas ierosmes [..].”

- 17 2004. gada 2. decembra *Legea contenciosului administrativ nr. 554* (Likums Nr. 554 par administratīvajām lietām) (2004. gada 7. decembra *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 1154), ar grozījumiem, 24. panta “Izpildes pienākums” 1. punktā ir paredzēts:

“Ja pēc prasības apmierināšanas valsts iestādei ir pienākums izdot, aizstāt vai grozīt administratīvu aktu vai veikt citas administratīvas darbības, galīgā sprieduma izpilde tiek veikta brīvprātīgi tajā noteiktajā termiņā vai, ja tāds nav noteikts vēlākais 30 dienu laikā pēc dienas, kad spriedums ir kļuvis galīgs.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 18 *S. G. Câmpean* Rumānijā reģistrēja Vācijā nopirkto lietotu mehānisko transportlīdzekli. Lai veiktu šo reģistrāciju, *S. G. Câmpean* 2012. gada 18. janvārī samaksāja summu 2737 Rumānijas leju (RON) apmērā (apmēram EUR 615) par likumā Nr. 9/2012 paredzēto nodokli par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisiju.
- 19 Ar prasības pieteikumu, kas *Tribunalul Sibiu* (Sibiu apgabaltiesa, Rumānija) iesniegts 2012. gada 21. februārī, *S. G. Câmpean* lūdza atmaksāt šo summu, kā arī samaksāt viņai ar to saistītos procentus, kas aprēķināti līdz faktiskai atmaksāšanas dienai, jo šis nodoklis neesot saderīgs ar Savienības tiesībām.
- 20 Tā kā iesniedzējtiesai bija šaubas par minētā nodokļa saderību ar Savienības tiesībām, tā ar 2012. gada 15. novembra lēmumu nolēmusi apturēt tiesvedību un vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.
- 21 2014. gada 3. februāra rīkojumā *Câmpean* un *Ciocoii* (C-97/13 un C-214/13, nav publicēts, EU:C:2014:229) Tiesa nosprieda, ka LESD 110. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds nodoklis kā likumā Nr. 9/2012 paredzētais nodoklis par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisiju. Tiesa nav ierobežojusi sava nolēmuma iedarbību laikā.
- 22 Šīs pašas tiesvedības ietvaros iesniedzējtiesa turklāt šaubījās par valsts tiesiskā regulējuma, kurš ticis pieņemts pēc šī Tiesas rīkojuma pasludināšanas attiecībā uz nepamatoti samaksātā nodokļa atmaksāšanas kārtību, un it īpaši *OUG* Nr. 8/2014 XV panta saderību ar Savienības tiesībām, kā arī ar dažiem tiesību aktiem, ko ir pieņēmusi Eiropas Padome.
- 23 Šajā tiesiskajā regulējumā ir arī paredzēts sadalīt nepamatoti iekasētās summas atmaksu maksājumos piecu gadu laikā, katru gadu izmaksājot 20 % no kopējās pieprasītās summas, kā arī procentus un tiesāšanās izdevumus. Atbilstoši iesniedzējtiesas uzskatam šāds tiesiskais regulējums, ciktāl tas neļauj saprātīgā termiņā izpildīt tiesu nolēmumus, apdraudētu tostarp tiesības uz nepamatoti iekasēto nodokļu faktisku atmaksāšanu, tiesības uz īpašumu, kā arī tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu.
- 24 Šādos apstākļos *Tribunalul Sibiu* (Sibiu apgabaltiesa) 2014. gada 22. aprīlī nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai pirmo prejudiciālo jautājumu.
- 25 Vēlāk minētā tiesa atsāka mutvārdu procesu tās izskatāmajā lietā. Šajā saistībā prasītāja pamatlietā apgalvo, ka, ņemot vērā, pirmkārt, ka ir stājušies spēkā tiesību akti, ar kuriem tiek īstenots *OUG* Nr. 8/2014 XV pants, kā arī, otrkārt, tiesību aktus, kas būtu piemērojami piespiedu izpildes procedūrai pret valsti šā XV panta neesamības gadījumā, iesniedzējtiesai būtu jāpapildina savs lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu. Uzskatot, ka šo tiesību aktu dēļ nepamatoti iekasēto nodokļu atmaksāšana privātpersonām tiks aizkavēta, viņu rīcībā neesot iespējai preti pieprasīt lēmumu, kuros ir konstatēti viņu prasījumi, piespiedu izpildē, iesniedzējtiesa papildināja savu pirmo prejudiciālo jautājumu ar pieciem citiem jautājumiem.
- 26 Ņemot vērā iepriekš minēto, *Tribunalul Sibiu* (Sibiu apgabaltiesa) Tiesā iesniedza šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai LES 6. pants, [Hartas] 17. un 20. pants, 21. panta 1. punkts un 47. pants, princips par Eiropas Savienības tiesībās aizliegtu nodokļu atmaksāšanu atbilstoši Tiesas judikatūrai, Eiropas Padomes Ministru komitejas Rekomendācija Nr. 16/2003 un Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Rezolūcija Nr. 1787/2011 ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu tiesību normu kā [*OUG* Nr. 8/2014] XV pants?

- 2) Vai Savienības tiesības, uz kurām ir izdarīta atsauce [pirmajā jautājumā], kā arī Eiropas Padomes Ministru komitejas Rekomendācija Nr. 16/2003, Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Rezolūcija Nr. 1787/2011 un Ministru komitejas Rekomendācija Nr. (80)2 ir jāinterpretē tādējādi, ka tās nepieļauj tādu tiesisko regulējumu kā [Dekrēts Nr. 365/741/2014], [OG Nr. 22/2002] 1.–3. pants un [Dekrēts Nr. 2336/2011]?
- 3) Vai iepriekš minētās Savienības tiesības un Tiesas judikatūra [(spriedums, 1989. gada 22. jūnijs, *Costanzo*, 103/88, EU:C:1989:256)] ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts pārvaldes dienestiem (šajā lietā – nodokļu un vides dienestiem) pēc savas ierosmes un nekavējoties ir jāizpilda tiesu nolēmumi, kas pasludināti administratīvajā un nodokļu jomā, un personai, kurai ir tiesības uz atmaksāšanu, nav jāpieprasa piespiedu izpilde vai jāievēro citas atbildētājas parādnieces noteiktās formalitātes?
- 4) Kāds ir Savienības tiesībām atbilstošais termiņš “nekavējoties”, kurā valsts administratīvajam iestādēm jāizpilda tiesas nolēmums administratīvajā un nodokļu jomā vai jāveic personu, kurām ir tiesības uz atmaksāšanu, tiesību un citu savstarpējo saistību pret valsti ieskaits?
- 5) Vai Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas sankcijas kā Eiropas Padomes Ministru komitejas Rekomendācijas Nr. 16/2003 II nodaļas 1. punkta b) apakšpunktā paredzētās, proti, [Likuma Nr. 554/2004 par administratīvajām lietām] 24. panta 3. punktā paredzētais naudas sods, var tikt piemērotas arī gadījumos, kad netiek izpildītas finansiālas saistības, kādas administrācijai ir atbilstoši tiesas nolēmumam?
- 6) Kādam īpašumam var tikt uzlikts arests atbilstoši Eiropas Padomes Ministru komitejas Rekomendācijas Nr. 16/2003 II nodaļas 2. punkta d) apakšpunktam tiesas nolēmuma pret valsts pārvaldes iestādi piespiedu izpildes gadījumā?”

Par Tiesas kompetenci un lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

- 27 Rumānijas valdība apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams kopumā, jo atbilde uz uzdotajiem jautājumiem nebūšot lietderīga pamatlietas atrisināšanai. Tā uzskata, ka šie jautājumi attiecas uz tā tiesas nolēmuma izpildes noteikumiem, kas šai tiesai būs jāpieņem šajā tiesvedībā, kuras priekšmets attiecas tikai uz privātpersonas pieteikumu par valsts nepamatoti iekasēta nodokļa atmaksāšanu. Tā kā iztiesāšanas posms vēl neesot pabeigts un nav pierādījumu tam, ka *S. G. Câmpean* būtu lūgusi iesniedzējtiesu veikt aizsardzības pasākumus attiecībā uz tā tiesas nolēmuma izpildi, kuru tā pieņems, šai tiesai neesot jājautā par šā nolēmuma izpildes noteikumiem.
- 28 Pakārtoti šī valdība apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir daļēji nepieņemams, ciktāl tajā daži prejudiciāli jautājumi attiecas uz Eiropas Padomes tiesību aktiem, kas neietilpst Savienības tiesībās.
- 29 Pirmkārt, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, ko valsts tiesa uzdevusi saistībā ar tādu tiesisko regulējumu un faktiskajiem apstākļiem, kurus valsts tiesa definē, uzņemoties par to atbildību, un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. It īpaši Tiesai saistībā ar tiesisko sadarbību, kura ieviesta ar LESD 267. pantu, nav jāpārbauda vai jāapšaubā valsts tiesas veiktās valsts tiesību interpretācijas, kas ir vienīgi šīs tiesas kompetencē, pareizība. Tāpat gadījumā, kad valsts tiesa ir vērsusies Tiesā ar prejudiciāliem jautājumiem, Tiesai ir jāievēro minētās tiesas sniegtā valsts tiesību interpretācija (it īpaši skat. spriedumu, 2015. gada 6. oktobris, *Târșia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 12. un 13. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 30 Turklāt Tiesas atteikums lemt par valsts tiesas iesniegtu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iespējams tikai tad, ja ir acīmredzams, ka prasītajai Savienības tiesību aktu interpretācijai nav nekādas saiknes ar pamatlietas faktiem vai priekšmetu, ja jautājums ir hipotētisks vai arī, ja Tiesas rīcībā nav

vajadzīgo faktisko un juridisko elementu, lai lietderīgi atbildētu uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedumi, 2015. gada 21. maijs, *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, 29. punkts, kā arī 2015. gada 6. oktobris, *Târșia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 14. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 31 Šajā lietā, ja piekristu Rumānijas valdības argumentācijai, ka iesniedzējtiesa pamatlietas ietvaros nevar spriest par nolēmuma, kuru tā pieņems saistībā ar *S. G. Câmpean* iesniegto pieteikumu par atmaksāšanu, izpildes noteikumiem, tiktu veikta valsts tiesību interpretācija, kas ietilpst tikai iesniedzējtiesas kompetencē.
- 32 Proti, no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, kā arī no tā papildinājuma skaidri izriet, ka iesniedzējtiesa uzskata, ka attiecīgajā tiesvedības posmā, kas tajā norisinās, tās kompetencē ir tiesiskā regulējuma par nolēmuma, ko tā pieņems par lietas būtību, izpildes noteikumiem piemērošana. Turklāt *S. G. Câmpean* savos apsvērumos apgalvo, ka viņa šai tiesai ir lūgusi, lai nolēmums, ko tā pieņems par lietas būtību, būtu izpildāms nekavējoties un beznosacījumu kārtībā, un lai *OUG* Nr. 8/2014 XV pants netiktu piemērots tā izpildei.
- 33 Šādos apstākļos, tā kā nav citas informācijas, kas ļautu uzskatīt, ka Tiesas atbildes uz prejudiciālajiem jautājumiem nebūs lietderīgas pamatlietas atrisināšanai, šajā lietā netiek atspēkots pieņemamības pieņēmums, kas attiecas uz šiem jautājumiem un kas ir atgādināts šā sprieduma 29. punktā.
- 34 Otrkārt, runājot par argumentu, ar kuru Rumānijas valdība apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams, ciktāl tas atteicas uz prejudiciālajos jautājumos minēto Eiropas Padomes tiesību aktu interpretāciju, ir jāatgādina, ka Tiesas pilnvaras sniegt interpretāciju prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, kuras izriet no LESD 267. panta, attiecas tikai uz normām, kas ietilpst Savienības tiesībās (spriedums, 2010. gada 4. maijs, *TNT Express Nederland*, C-533/08, EU:C:2010:243, 59. punkts un tajā minētā judikatūra), kas nav to Eiropas Padomes tiesību aktu gadījums, uz kuriem atsaucas iesniedzējtiesa savā pirmajā, otrajā, piektajā un sestajā prejudiciālajā jautājumā. Līdz ar to Tiesas kompetencē nav spriest par šiem jautājumiem, ciktāl tie tieši attiecas uz šādu tiesību normu interpretāciju.
- 35 Neskarot precizējumus, kas sniegti iepriekšējā punktā, ir jāatzīst, ka Tiesas kompetencē ir atbildēt uz prejudiciālajiem jautājumiem, un lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāatzīst par pieņemamu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 36 Ar prejudiciālajiem jautājumiem, kas ir jāizvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka tām ir pretrunā tādu nodokļu atmaksāšanas ar procentiem sistēma, kuri iekasēti, pārkāpjot Savienības tiesības, un kuru summa ir tikusi konstatēta izpildāmos tiesu nolēmumos, piemēram, sistēma, kas paredzēta *OUG* Nr. 8/2014 XV pantā un Dekrētā Nr. 365/741/2014, vai – pakārtoti – *OG* Nr. 22/2002 1.–3. pantā un Dekrēta Nr. 2336/2011 10.a pantā.
- 37 Šajā ziņā atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai tiesības uz nodokļu, kas dalībvalstī iekasēti, pārkāpjot Savienības tiesību normas, atmaksu ir šādus nodokļus aizliedzošās Savienības tiesību normās, kā tās ir interpretējusi Tiesa, personām paredzēto tiesību sekas un papildinājums. Dalībvalstīm principā ir jāatmaksā nodokļi, kas tikuši iekasēti, pārkāpjot Savienības tiesības, ar attiecīgajiem procentiem (skat. spriedumu, 2015. gada 6. oktobris, *Târșia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 24. un 25. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

- 38 Tā kā jautājumā par prettiesiski iekasēto valsts nodokļu atmaksāšanu nav Savienības tiesiskā regulējuma, saskaņā ar procesuālās autonomijas principu katras dalībvalsts tiesību sistēmā ir jānosaka piekritis tiesas un jāparedz sīki procesuāli noteikumi prasībām, kas noteiktas, lai aizsargātu tiesības, kuras nodokļu maksātājiem ir paredzētas Savienības tiesībās (it īpaši skat. spriedumu, 2015. gada 6. oktobris, *Târşia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 39 Procesuālie noteikumi prasībām, kas noteiktas, lai aizsargātu Savienības tiesībās paredzētās nodokļu maksātāju tiesības, katrā ziņā nedrīkst būt nelabvēlīgāki par noteikumiem, kas valsts tiesībās attiecas uz līdzīgām prasībām (līdzvērtības princips), nedz arī būt izstrādāti tā, lai praksē padarītu par neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtinātu to tiesību izmantošanu, kas paredzētas Savienības tiesību sistēmā (efektivitātes princips) (it īpaši skat. spriedumu, 2015. gada 6. oktobris, *Târşia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 40 Turklāt ir jāatgādina, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka saskaņā ar lojālas sadarbības principu dalībvalsts nedrīkst pieņemt noteikumus, ar kuriem tādu nodokļu atmaksa, kuri ir ar Tiesas spriedumu atzīti par pretrunā Savienības tiesībām esošiem vai kuru nesaderība ar šīm tiesībām izriet no šāda sprieduma, ir pakļauta nosacījumiem, kas attiecas tieši uz šo nodokli un kas ir nelabvēlīgāki par tiem, kuri šo noteikumu neesamības gadījumā tiktu piemēroti šādai atmaksai (šajā ziņā skat. spriedumus, 2002. gada 10. septembris, *Prisco* un *CASER*, C-222/99 un C-222/99, EU:C:2002:472, 77. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2003. gada 2. oktobris, *Weber's Wine World u.c.*, C-147/01, EU:C:2003:533, 87. punkts).
- 41 Iesniedzējtiesas uzdotie jautājumi ir jāizvērtē, ņemot vērā šos principus.

Par lojālas sadarbības principu

- 42 No lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka OUG Nr. 8/2014 XV pants un Dekrēts Nr. 365/741/2014, kurā ir paredzēti minētā XV panta piemērošanas noteikumi, tika pieņemti pēc 2014. gada 3. februāra rikojuma *Câmpean* un *Ciocoiiu* (C-97/13 un C-214/13, nav publicēts, EU:C:2014:229), kurā Tiesa nosprieda, ka LESD 110. pantam ir pretrunā tāds nodoklis kā nodoklis par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisiju un ka šis tiesiskais regulējums ir ticis pieņemts tostarp to grūtību dēļ, kas radušās, izpildot tiesu nolēmumus, kuru mērķis ir nepamatoti iekasēto nodokļa summu atmaksa. Šajā ziņā ar minēto tiesisko regulējumu ir paredzēts ieviest procesuālos noteikumus, kas ir konkrēti piemērojami tiesu nolēmumu ar šādu priekšmetu izpildei.
- 43 Šādos apstākļos, ņemot vērā šī sprieduma 40. punktā atgādināto judikatūru, iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai šie procesuālie noteikumi ir mazāk labvēlīgi nekā tie, kas, ja to nebūtu, tiktu piemēroti tādai atmaksai kā pamatlietā aplūkotā.
- 44 Līdz ar to lojālas sadarbības princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka dalībvalsts pieņem noteikumus, ar kuriem tādu nodokļu atmaksa, kuri ar Tiesas spriedumu atzīti par pretrunā Savienības tiesībām esošiem vai kuru nesaderība ar šīm tiesībām izriet no šāda sprieduma, ir pakļauta nosacījumiem, kas attiecas tieši uz šo nodokli un kas ir nelabvēlīgāki par tiem, kuri šo noteikumu neesamības gadījumā tiktu piemēroti šādai atmaksai, kas šajā lietā ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par līdzvērtības principu

- 45 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru līdzvērtības principa ievērošana nozīmē, ka dalībvalstis neparedz procesuālus noteikumus, kas attiecībā uz prasībām atmaksāt nodokli, kurš iekasēts, pārkāpjot Savienības tiesības, ir nelabvēlīgāki par tiem, kas piemērojami līdzīgām prasībām, ņemot vērā to priekšmetu, pamatu un būtiskās sastāvdaļas, kuras ir pamatotas ar valsts tiesību pārkāpumu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 19. jūlijs, *Littlewoods Retail u.c.*, C-591/10, EU:C:2012:478, 31. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 46 Principā valsts tiesai, kam ir tiešas zināšanas par procesuālajiem noteikumiem, kuri ir paredzēti, lai valsts tiesībās nodrošinātu to tiesību aizsardzību, kas attiecīgajām personām izriet no Savienības tiesībām, ir jāpārbauda, vai tie atbilst līdzvērtības principam. Tomēr Tiesa, lai valsts tiesa varētu veikt vērtējumu, var tai sniegt dažus kritērijus Savienības tiesību interpretācijai (skat. spriedumus, 1998. gada 1. decembris, *Levez*, C-326/96, EU:C:1998:577, 39. un 40. punkts, kā arī 2012. gada 19. jūlijs, *Littlewoods Retail* u.c., C-591/10, EU:C:2012:478, 31. punkts).
- 47 No *OUG* Nr. 8/2014 XV panta 1. punkta izriet, ka šīs tiesību normas mērķis ir reglamentēt to summu samaksas kārtību, kas ir noteiktas tiesu nolēmumos, kuru priekšmets ir nepamatoti iekasēto nodokļu atmaksa, un procenti tiek aprēķināti līdz šīs summas kopā ar attiecīgajiem tiesāšanās izdevumiem, kā arī jebkādu citu tiesu iestāžu noteikto summu pilnīgai samaksas dienai. Šā XV panta 1.–4. punktā ir paredzēts, ka šīs summas atmaksa ir sadalīta maksājumos piecu gadu laikā, katru gadu izmaksājot 20 % no kopējās summas, ka pieprasījumi par atmaksāšanu tiek izskatīti 45 dienu laikā pēc to iesniegšanas un ka šīs tiesību normas 1. punktā minētajā piecu gadu laikā tiek apturēta jebkāda piespiedu izpildes procedūra.
- 48 Dekrēta Nr. 365/741/2014 3. pantā ir precizēts, ka atmaksājamās summas tiek segtas no summām, kas iekasētas kā vides zīmognodeva Vides fonda budžetā. Turklāt saskaņā ar Dekrēta Nr. 365/741/2014 1. pielikuma 7. punktu jebkuram pieprasījumam par atmaksu pārbaudes nolūkā ir jāiesniedz noteikti dokumenti, piemēram, izpildāmā sprieduma apliecināta kopija un fizisko personu apliecinošs dokuments. Šā 1. pielikuma 19. punktā ir paredzēts, ka kompetentā nodokļu iestāde izskata pieteikumus un izmaksā iespējamās kompensācijas katras gada daļas pārskaitīšanai, ņemot vērā visu nodokļu parādu, kāds ir uz maksātāja vārda, pēc katras summas daļas maksāšanai paredzētā termiņa beigām.
- 49 Lai pierādītu, ka šie procesuālie noteikumi ir analogiski tiem, kas piemērojami līdzīgām prasībām, kuras ir balstītas uz valsts tiesību neievērošanu, Rumānijas valdība savos rakstveida apsvērumos izklāstīja mehānismu tādas algas maksāšanai pa daļām piecu gadu laikā, kura atbilstoši valsts tiesībām valsts pārvaldei ir jāmaksā indivīdiem.
- 50 Šī valdība arī apgalvoja, ka 45 dienu termiņš, kurā ir jāizskata pieteikums par tāda tiesas nolēmuma izpildi, kurš attiecas uz nepamatoti iekasēto nodokļu atmaksāšanu, atbilst 45 dienu termiņam, kas parasti ir piemērojams, izskatot pieteikumus par valsts budžetā ieskaitīto summu atmaksāšanu.
- 51 Tādējādi, lai noteiktu, vai pamatlietā ir ievērotas līdzvērtības principa prasības, iesniedzējtiesai vispirms ir jāizvērtē, vai prasības, kam ir piemērojami procesuālie noteikumi, kurus Rumānijas valdība uzskata par analogiskiem tiem, kas paredzēti *OUG* Nr. 8/2014 XV pantā un Dekrētā Nr. 365/741/2014, ņemot vērā to pamatu, priekšmetu, kā arī būtiskās sastāvdaļas, ir līdzīgas tādai prasībai, kas ir balstīta uz Savienības tiesību neievērošanu, kā pamatlietā aplūkotā.
- 52 Nešķiet, ka tā tas ir – kā secinājumu 34. punktā ir norādījis arī ģenerālvokāts – gadījumā ar prasību atmaksāt nesamaksāto darba algu, ko ir parādā valsts pārvalde, tomēr tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 53 Tiklīdz tiek identificēta viena vai vairākas valsts prasības, kas ir līdzīgas prasībai pamatlietā, kura ir balstīta uz Savienības tiesībām, iesniedzējtiesai kā nākamais ir jānosaka, vai šādām valsts prasībām piemērojami procesuālie noteikumi patiesībā nav labvēlīgāki nekā tie, kas ir piemērojami pamatlietā atbilstoši *OUG* Nr. 8/2014 XV pantam un Dekrētam Nr. 365/741/2014.
- 54 Visbeidzot, attiecībā uz valsts tiesisko regulējumu, kas atbilstoši iesniedzējtiesas apgalvotajam būtu piemērojams tās izskatāmajā lietā, ja šī tiesa uzskatītu, ka *OUG* Nr. 8/2014 XV pants un Dekrēts Nr. 365/741/2014 ir pretrunā līdzvērtības principam, – proti, uz *OG* Nr. 22/2002 1.–3. pantu un Dekrēta Nr. 2336/2011 10.a pantu, nekāda informācija lietas materiālos, kas ir Tiesas rīcībā, neļauj secināt, ka šis tiesiskais regulējums strīdiem, kas balstīti uz Savienības tiesībām, un līdzīgiem strīdiem,

kas balstīti uz valsts tiesībām, būtu piemērojams atšķirīgi, jo šis tiesiskais regulējums, šķiet, ir arī tiesiskais regulējums, kas ir piemērojams administratīvajām lietām, ko tiesas sēdē ir arī apstiprinājusi prasītāja pamatlietā.

- 55 Turklāt, ņemot vērā dažus argumentus, ko prasītāja pamatlietā ir izvirzījusi savos rakstveida apsvērumos, kurus var saprast tādējādi, ka tādu tiesu nolēmumu izpildes noteikumiem, kas attiecas uz tiesībām, kuras izriet no Savienības tiesību sistēmas, ir jābūt vienādiem neatkarīgi no lietas būtības, ir jāuzsver, ka līdzvērtības principa ievērošana nozīmē, ka prasības, kas balstītas uz valsts tiesību pārkāpumu, un tām līdzīgas prasības, kas balstītas uz Savienības tiesību pārkāpumu, ir izskatāmas vienādi, nevis to, ka valsts procesuālajām tiesību normām, kas ir piemērojamas atšķirīgām tiesvedības formām vai attiecas uz divām atšķirīgām tiesību nozarēm, ir jābūt līdzvērtīgām (šajā ziņā skat. spriedumus, 2015. gada 6. oktobris, *Orizzonte Salute*, C-61/14, EU:C:2015:655, 67. punkts, kā arī 2015. gada 6. oktobris, *Târșia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 56 Līdz ar to līdzvērtības princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka dalībvalsts paredz procesuālus noteikumus, kas attiecībā uz prasībām atmaksāt nodokli, kuras ir balstītas uz Savienības tiesību pārkāpumu, ir nelabvēlīgāki par tiem, kas ir piemērojami līdzīgām prasībām, kuras balstītas uz valsts tiesību pārkāpumu. Iesniedzējtiesai ir jāveic vajadzīgās pārbaudes, lai nodrošinātu šī principa ievērošanu attiecībā uz tajā izskatāmajai lietai piemērojamo tiesisko regulējumu.

Par efektivitātes principu

- 57 Runājot par efektivitātes principa prasībām, ir jāpārbauda, pirmkārt, vai tāda nodokļa atmaksas sistēma, kas iekasēts, pārkāpjot Savienības tiesības, piemēram, sistēma, kas ieviesta ar *OUG* Nr. 8/2014 XV panta un Dekrēta Nr. 365/741/2014 noteikumiem, praksē padara neiespējamu vai pārmērīgi sarežģītu no Savienības tiesību sistēmas izrietošo tiesību īstenošanu, ņemot vērā šo noteikumu nozīmi visā procesā, šī procesa norisi un īpatnības dažādās valsts instancēs (šajā ziņā skat. spriedumus, 2013. gada 27. jūnijs, *Agroconsulting-04*, C-93/12, EU:C:2013:432, 48. punkts, kā arī 2015. gada 6. oktobris, *Târșia*, C-69/14, EU:C:2015:662, 36. un 37. punkts).
- 58 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, piemērojot šo tiesisko regulējumu, attiecīgajai personai, kurai ar tiesas nolēmumu ir tikušas atzītas tiesības uz strīdīgā nodokļa atmaksu, ir jāvēršas kompetentajā valsts iestādē, lai iesniegtu pieteikumu par summas, kas samaksāta par šo nodokli, atmaksāšanu kopā ar dokumentiem, kuri vajadzīgi, lai šī iestāde varētu izpildīt pienākumus atbilstoši šim izpildrakstam. Pretēji tam, kā, šķiet, uzskata prasītāja pamatlietā, nepastāvot norādēm tostarp par iespējamo šķēršļu pastāvēšanu attiecībā, piemēram, uz šādas procedūras pārmērīgām izmaksām, nešķiet, ka šāda prasība pati par sevi padarītu šādu nodokļu atmaksu pārmērīgi sarežģītu, kā secinājumu 44. un 45. punktā norāda arī ģenerālvokāts.
- 59 Citādi ir tad, ja attiecīgā persona, kas tiesas procesa iznākumā ir saņēmusi izpildrakstu un kas ir pieprasījusi to izpildīt kompetentajai valsts iestādei, attiecīgā tiesiskā regulējuma pamatlietā piemērošanas rezultātā atduras pret piecu gadu termiņu pirms atmaksājamo summu pilnīgas atmaksas saņemšanas, kā rezultātā prettiesiska situācija saglabājas, nevis tiek novērsta pēc iespējas ātrāk.
- 60 Turklāt atbilstoši Dekrēta Nr. 365/741/2014 3. pantam un kā tiesas sēdē apgalvojušas ieinteresētās personas, atmaksājamo summu atmaksa ir atkarīga no to līdzekļu pieejamības, kas tikuši iekasēti kā nodoklis par mehāniskajiem transportlīdzekļiem, proti, kā vides zīmognodeva. Šajā ziņā attiecīgajām personām nav neviena līdzekļa, kas ļautu panākt, ka kompetentā valsts iestāde izpilda savus pienākumus, ja tā pārtrauc brīvprātīgi tos izpildīt, jo, piemērojot šo pašu tiesisko regulējumu, šajā piecu gadu termiņā piespiedu izpilde atbilstoši vispārējām tiesībām ir izslēgta.

- 61 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka sistēma šāda summu, kas iekasētas, pārkāpjot Savienības tiesības, atmaksai kopā ar procentiem, kuru apmērs ir ticis noteikts izpildāmā tiesas nolēmumā, kopumā rada attiecīgajai personai ilgstošu neskaidrības situāciju attiecībā uz datumu, kad tā saņems pilnu nepamatoti iekasētā nodokļa atmaksas summu, un tai nav līdzekļu, kas ļautu panākt, ka valsts iestāde izpilda savu pienākumu, ja tā to nedara brīvprātīgi, – vai tas būtu līdzekļu trūkuma dēļ vai citu iemeslu dēļ.
- 62 Līdz ar to tāda nodokļu, kuri iekasēti, pārkāpjot Savienības tiesības, atmaksas sistēma kā tā, kas paredzēta *OUG* Nr. 8/2014 XV pantā un Dekrētā Nr. 365/741/2014, padara no Savienības tiesību sistēmas izrietošo tiesību īstenošanu pārmērīgi sarežģītu un neatbilst dalībvalstu pienākuma nodrošināt šo tiesību pilnu iedarbību izpildei.
- 63 Rumānijas valdība tikai attaisno šādas sistēmas ieviešanu galvenokārt ar ekonomiskām grūtībām un institucionālu blokādi attiecībā uz tādu izpildāmu tiesu nolēmumu ātru izpildi, kas attiecas uz nodokļu, kuri iekasēti, pārkāpjot Savienības tiesības, atmaksu.
- 64 Tomēr šajā ziņā pietiek atgādināt, ka dalībvalstīm, kas iekasējušas nodokļus, pārkāpjot Savienības tiesības, ņemot vērā šā sprieduma 37. punktā atgādināto judikatūru, tie ir jāatmaksā ar procentiem. Šajā ziņā nav pieļaujams, ka dalībvalsts – kā secinājumu 47. punktā būtībā ir norādījis arī ģenerāladvokāts –, būdama parādniece tādā tiesvedībā kā pamatlietā varētu atsaukties uz līdzekļu nepietiekamību, lai attaisnotu neiespējamību izpildīt tiesas nolēmumu, kurā attiecīgajai personai ir atzītas tiesības, kas izriet no Savienības tiesību sistēmas.
- 65 Tāpat dalībvalstīm atzītā procesuālā autonomija attiecībā uz tādu procesuālo noteikumu pieņemšanu, ar kuriem tiek reglamentēta nodokļu, kas iekasēti, pārkāpjot Savienības tiesības, atmaksu kopā ar procentiem, nevar sniegties tiktāl, lai praksē padarītu neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtinātu šādu tiesību īstenošanu izpildes sarežģītības vai vienkārši ekonomisku iemeslu dēļ.
- 66 Līdz ar to efektivitātes princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā sistēma tāda nodokļa atmaksai kopā ar procentiem, kurš iekasēts, pārkāpjot Savienības tiesības, un kura summa ir tikusi konstatēta izpildāmos tiesu nolēmumos, tāda kā attiecīgā sistēma pamatlietā, kurā ir paredzēta šo nodokļu atmaksas summas sadalīšana maksājumos piecu gadu laikā un kurā šādu nolēmumu izpilde ir pakļauta nosacījumam par tādu līdzekļu pieejamību, kas iekasēti par citu nodokli, ja attiecīgajai personai nav iespējas panākt, ka valsts iestādes izpilda savus pienākumus, ja tās tos nepilda brīvprātīgi.
- 67 Otrkārt, attiecībā uz *OG* Nr. 22/2002 1.–3. pantu un Dekrēta Nr. 2336/2011 10.a pantu, proti, tiesisko regulējumu, kas atbilstoši iesniedzējtiesas norādītajam būtu piemērojams lietā, ko tā izskata, gadījumā, ja *OUG* Nr. 8/2014 XV pants un Dekrēts Nr. 365/741/2014 nebūtu piemērojami, šī tiesa, sīkāk nepaskaidrojot, norāda, ka šā tiesiskā regulējuma piemērošana aizkavētu vai traucētu faktiski atmaksāt summas, ko ir parādā valsts pārvalde.
- 68 Tomēr nešķiet, ka sešu mēnešu termiņš, kas ir paredzēts *OG* Nr. 22/2002 2. un 3. pantā un kas piešķirts valsts iestādei, lai tā brīvprātīgi izpildītu savus pienākumus atbilstoši izpildrakstam, pats par sevi pārmērīgi apgrūtinātu to tiesību izmantošanu, kuras attiecīgajām personām izriet no Savienības tiesībām. Turklāt pēc šā termiņa beigām šīm personām ir tiesības uzsākt piespiedu izpildes procedūru pret parādniecei valsts iestādi, ja tā neizpilda savus pienākumus brīvprātīgās izpildes veikšanai piešķirtajā termiņā.
- 69 Tomēr, ja, kā apgalvojusi prasītāja pamatlietā, ar tādu valsts tiesisko regulējumu kā *OG* Nr. 22/2002 1.–3. pants un Dekrēta Nr. 2336/2011 10.a pants tiek pagarināta tādu tiesu nolēmumu izpilde, kas attiecas uz tiesībām, kuras izriet no Savienības tiesību sistēmas, pārsniedzot *OG* Nr. 22/2002 2. un 3. pantā paredzēto sešu mēnešu termiņu, tikai tādēļ, ka budžetā, kurš paredzēts šādu summu atmaksāšanai, trūkst līdzekļu, un ja attiecīgajai personai nav iespējas panākt, ka valsts iestādes izpilda savus pienākumus, vai nu pieprasot veikt aresta pasākumus, vai izmantojot citus līdzekļus, lai

nodrošinātu, ka valsts iestādes izpilda valsts tiesību sistēmā paredzētos pienākumus, šāds tiesiskais regulējums nevar atbilst efektivitātes principa prasībām, jo ar to atmaksāšana tiktu pārmērīgi apgrūtināta, pat padarīta praktiski neiespējama. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tā tas ir pamatlietā.

70 Neraugoties uz to, ka tādā tiesiskajā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kas ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā, ir piemērojami Hartas noteikumi, ciktāl pamatlīstas priekšmets attiecas uz nodokļa, kurš iekasēts, pārkāpjot LESD 110. pantu, atmaksu, un to, ka saskaņā ar šā sprieduma 37. punktā atgādināto judikatūru dalībvalstīm ir jāatmaksā šāds nodoklis ar procentiem, nav jāizvērtē iesniedzējtiesas jautājumi par Hartas noteikumiem, jo iepriekš norādītā informācija ļauj šai tiesai izskatīt strīdu pamatlietā.

71 No visa iepriekš minētā izriet, ka:

- lojālas sadarbības princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka dalībvalsts pieņem noteikumus, ar ko tādu nodokļu atmaksu, kuri ar Tiesas spriedumu atzīti par pretrunā Savienības tiesībām esošiem vai kuru nesaderība ar šīm tiesībām izriet no šāda sprieduma, ir pakļauta nosacījumiem, kas attiecas tieši uz šo nodokli un kas ir nelabvēlīgāki nekā tie, kuri šo noteikumu neesamības gadījumā tiktu piemēroti šādai atmaksai, un šā principa ievērošana šajā lietā ir jāpārbauda iesniedzējtiesai;
- līdzvērtības princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka dalībvalsts paredz procesuālus noteikumus, kas attiecībā uz prasībām atmaksāt nodokli, kuras balstītas uz Savienības tiesību pārkāpumu, ir nelabvēlīgāki par tiem, kas ir piemērojami līdzīgām prasībām, kuras balstītas uz valsts tiesību pārkāpumu. Iesniedzējtiesai ir jāveic vajadzīgās pārbaudes, lai nodrošinātu šā principa ievērošanu attiecībā uz tajā izskatāmajai lietai piemērojamo tiesisko regulējumu;
- efektivitātes princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā sistēma tāda nodokļa atmaksai kopā ar procentiem, kurš iekasēts, pārkāpjot Savienības tiesības, un kura summa ir tikusi konstatēta izpildāmos tiesu nolēmumos, tāda kā attiecīgā sistēma pamatlietā, kurā ir paredzēta šo nodokļu atmaksas summas sadalīšana maksājumos piecu gadu laikā un kurā šādu nolēmumu izpilde ir pakļauta nosacījumam par līdzekļu, kas iekasēti par citu nodokli, pieejamību, ja attiecīgajai personai nav iespējas panākt, ka valsts iestādes izpilda savus pienākumus, ja tās tos nepilda brīvprātīgi. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tāds tiesiskais regulējums kā tas, kas būtu piemērojams pamatlietā tad, ja nebūtu šādas atmaksas sistēmas, atbilst efektivitātes principa prasībām.

Par tiesāšanās izdevumiem

72 Attiecībā uz pamatlīetu pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Lojālas sadarbības princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka dalībvalsts pieņem noteikumus, ar ko tādu nodokļu atmaksu, kuri ar Tiesas spriedumu atzīti par pretrunā Savienības tiesībām esošiem vai kuru nesaderība ar šīm tiesībām izriet no šāda sprieduma, ir pakļauta nosacījumiem, kas attiecas tieši uz šo nodokli un kas ir nelabvēlīgāki nekā tie, kuri šo noteikumu neesamības gadījumā tiktu piemēroti šādai atmaksai, un šā principa ievērošana šajā lietā ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Līdzvērtības princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka dalībvalsts paredz procesuālus noteikumus, kas attiecībā uz prasībām atmaksāt nodokli, kuras balstītas uz Savienības tiesību pārkāpumu, ir nelabvēlīgāki par tiem, kas ir piemērojami līdzīgām prasībām, kuras balstītas uz valsts tiesību pārkāpumu. Iesniedzējtiesai ir jāveic vajadzīgās pārbaudes, lai nodrošinātu šā principa ievērošanu attiecībā uz tajā izskatāmajai lietai piemērojamo tiesisko regulējumu.

Efektivitātes princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda nodokļa atmaksas kopā ar procentiem sistēma, kurš iekasēts, pārkāpjot Savienības tiesības, un kura summa ir tikusi konstatēta izpildāmos tiesu nolēmumos, tāda kā attiecīgā sistēma pamatlietā, kurā ir paredzēta šo nodokļu atmaksas summas sadalīšana maksājumos piecu gadu laikā un kurā šādu nolēmumu izpilde ir pakļauta nosacījumam par līdzekļu, kas iekasēti par citu nodokli, pieejamību, ja attiecīgajai personai nav iespējas panākt, ka valsts iestādes izpilda savus pienākumus, ja tās tos nepilda brīvprātīgi. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tāds tiesiskais regulējums kā tas, kas būtu piemērojams pamatlietā tad, ja nebūtu šādas atmaksas sistēmas, atbilst efektivitātes principa prasībām.

[Paraksti]